

ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРОТИДІЇ ЕПІДЕМІЇ ВІЛ/СНІДУ В ПРАКТИКУ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НА ЗАСАДАХ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ

Висоцька О. І., Виноградова Г. М., Головчанський А. М., Висоцький В. І.
Національний медичний університет імені О. О. Богомольця (Україна)

Одними з основних завдань практики лікарів та медичних сестер загальної практики–сімейної медицини, як ключових фахівців первинної медико-санітарної допомоги, є їх здатність професійно і вчасно відповідати на сучасні виклики і потреби здоров'я суспільства. Одною з серйозних проблем сьогодення залишається поширення ВІЛ/СНІДУ. Україна залишається лідером в Європі по масштабам епідемії ВІЛ-інфекції. Згідно з оцінками експертів UNAIDS, в Україні з ВІЛ-інфекцією живе до 270 тисяч людей і тільки кожний другий знає про свій діагноз. Особливої гостроти проблемі надає те, що хворіють переважно молоді люди, які ведуть найактивніше трудове, громадське, сексуальне життя.

Тому надзвичайно важливим для сімейних лікарів є набуття ними додаткової поглибленої підготовки з питань ранньої діагностики, диференційної діагностики, нагляду, соціальної адаптації, лікування та профілактики ВІЛ/СНІД інфекції, особливо в поєднанні з наркозалежністю. Відповідаючи на вимоги сьогодення, нами розроблена відповідна програма тематичного удосконалення «Сучасні технології протидії розповсюдження ВІЛ/СНІДУ та наркозалежності: роль первинної медичної допомоги на засадах сімейної медицини». Викладання проводиться з використанням такої інтерактивної форми навчання як тренінг, що базується на активних методах групової роботи, використанні специфічних форм передачі знань, навчанні навичкам та вмінням у сферах спілкування, діяльності, особистого розвитку, тощо, при здійсненні якого викладачем створюються умови для багаторівневої комунікації між усіма учасниками.

Підвищення фахового рівня лікарів первинної медичної допомоги дозволить підвищити як якість медичного забезпечення населення, так і досягти сталої тенденції до стабілізації епідемічної ситуації із ВІЛ/СНІДОМ в Україні.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ

Гребеник М. В., Боярчук О. Р., Гаріян Т. В., Зелененька Л. І., Ясній О. Р.
ДВНЗ «Тернопільський медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»

Упродовж останніх десятиліть у всьому світі надається велике значення впровадженню компетентнісного підходу підготовки фахівців. На сьогодні реалізується перехід від кваліфікаційної моделі фахівця до компетентнісної. Компетенція – це єдність професійних і позапрофесійних знань, навичок, настанов і ціннісних орієнтирів. Кваліфікаційна модель передбачає відповідність освіти вимогам професії, тоді як компетентність передбачає можливість особистості діяти більш адекватно, тобто у соціумі. Внутрішня структура компетентності включає не тільки знання, пізнавальні навички, практичні навички, але й відношення, емоції, цінності та етику, мотивацію.

Набуття ґрунтовних професійних знань та навичок має важливе значення у підготовці сімейного лікаря. Проте, в еру швидкого накопичення інформації та стрімкого економічного

та технологічного прогресу лікар первинної ланки повинен бути готовим змінюватись та пристосовуватись до нових потреб ринку праці, оперувати й управляти інформацією, активно діяти, швидко приймати рішення, навчатись упродовж життя.

Надзвичайно важливим моментом у підготовці сімейного лікаря є розвиток комунікативних навичок та використання психологічних знань у практичній діяльності. Сімейний лікар працює з широким контингентом населення – від маленьких дітей до людей похилого віку. Кожна людина потребує індивідуального підходу з урахуванням вікових, гендерних особливостей тощо. Тому вдосконалення комунікативної компетентності вплине на формування світогляду майбутніх лікарів та буде сприяти кращій адаптації сімейного лікаря на робочому місці.

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ТРАДИЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ В ПРАКТИЦІ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ

Головчанський А.М., Висоцька О.І., Виноградова Г.М., Висоцький В.І.

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця (Україна)

Відповідно до «Стратегії традиційної медицини 2002-2005» ВООЗ, констатується існування двох підходів до надання медичної допомоги: алопатичний та традиційна медицина (ТМ). Широке впровадження ТМ у практику сімейного лікаря стримує брак інформації про доведену її ефективність, відсутність національних чи міжнародних стандартів застосування. Проте ВООЗ рекомендує розробляти політику інтеграції ТМ з національними системами охорони здоров'я, що забезпечує доступ до медичної допомоги всім верствам населення.

Алопатична медицина робить особливий акцент на науковому підході і не залежить від цінностей певної культури. Недоліками такого підходу є побічні ефекти хімічних препаратів, великі фінансові витрати, зростання хронічних захворювань, випадки неприйнятності прийому хімічних препаратів. Традиційна медицина (або комплементарна медицина, альтернативна медицина) визначається ВООЗ, як різноманітні, пов'язані із здоров'ям практики, підходи, знання та вірування, а також медикаментозні засоби

рослинного, тваринного та/або мінерального походження, спіритуальна терапія, мануальна терапія і вправи, які використовують окремо або у сполученні, з метою підтримання здоров'я, лікування, діагностики і профілактики захворювань. ВООЗ виділяє наступні системи традиційної медицини: традиційна китайська медицина; індійська аюрведа; арабська медицина унані; різноманітні форми медицини корінних народів. Їх спільною основою є цілісний підхід до життя та своєрідна рівновага між тілом, душею і довкіллям, а також акцент на здоров'ї, його збереженні, а не на хворобі.

Враховуючи все це, методи традиційної медицини при раціональному підході для профілактики і супроводу ряду захворювань в сучасній практиці лікарів загальної практики-сімейної медицини можуть стати найбільш оптимальними по співвідношенню ефективність/вартість, що особливо актуально для країн з низьким або середнім рівнем доходів.